

Rinzai: Master of the Irrational #5
Ontspan en verdwijn.
28 oktober 1988 PM in Gautam de Boeddha Auditorium.

ONZE GELIEFDE MEESTER,
RINZAI GING EENS OP BEZOEK BIJ EEN VAN UNGAN'S DISCIPELEN, ANZAN.
BIJ DIE GELEGENHEID VROEG HIJ ANZAN: "WAT IS DE WITTE KOE VAN DE BEDAUWDE GROND?"
ANZAN ANTWOORDDE DOOR TE ZEGGEN: "BOE! BOE!"
RINZAI ANTWOORDDE: "JE BENT DOM!"
ANZAN ZEI: "EN U?"
RINZAI MERKTE OP, "JIJ DIER!"

OP EEN KEER VROEG RINZAI AAN EEN NON: "WEL OF NIET KOMEN?"
DE NON SCHREEUWDE.
"GA DOOR, GA DOOR, SPREEK!" RIEP RINZAI EN NAM ZIJN STOK TER HAND.
WEER SCHREEUWDE DE NON. RINZAI SLOEG HAAR.

BIJ EEN ANDERE GELEGENHEID VROEG RINZAI AAN LO'PU: "TOT NU TOE WAS HET DE GEWOONTE
DAT SOMMIGE MANNEN DE STOK GEBRUIKTEN EN ANDEREN EEN SCHREEUW GAVEN. WAT KOMT
DICHTER BIJ HET HART VAN DE ONTVANGER?"
"GEEN VAN BEIDE," ANTWOORDDE LO'PU.
"WAT BETEKENT ERVAN AFKOMEN?" VROEG RINZAI.
LO'PU SCHREEUWDE. DE MEESTER SLOEG HEM.

Maneesha, hoe dieper ik in Zen kijk, hoe meer dingen kristalhelder worden. Eén ding is zijn absolute uniciteit in de wereld van religies.

In vergelijking met Zen, lijken alle religies op entertainment. Formele rituelen, sociale conditioneringen -- Zen gaat er doorheen als een zwaard dat alle touwen doorsnijdt die je binden. Het heeft geen ritueel, het heeft geen mantra, het heeft geen manier om iets te offeren aan wie dan ook. De basis zelf van het offer, God zelf, ontbreekt in Zen.

Zonder God kan je geen rituelen, geen offers brengen. Zonder God zullen al je godsdiensten totaal zinloos lijken. Als God verwijderd wordt, wat wordt er dan van het Hindoeïsme en de Islam en het Christendom? Met het wegnemen van een hypothese valt het hele bouwwerk van die religies volledig in duigen. Het is een enkele hypothese, en een hypothese is geen werkelijkheid. Een hypothese is slechts een projectie van de mens.

Het is waar dat de mens enige zekerheid wil, het is waar dat de mens enige veiligheid wil. Hij is onzeker in dit uitgestrekte universum, te klein en te alleen, te hulpeloos. En er is altijd de dood: elk moment kan die op je deur kloppen.

Uit al deze onzekerheden, angsten en zorgen is de hypothese van God voortgekomen. De mensen klampen zich eraan vast, omdat zonder dat hun leven zo'n angst zal worden, dat ze krankzinnig zullen worden. Als je God van hen wegneemt, neem je hun geestelijke gezondheid weg, hun intelligentie, hun verstand, hun hele conditionering van miljoenen jaren.

Volgens mij kun je geen authentieke zoeker zijn, tenzij je in staat bent om de hypothese van God en hemel en hel, alle projecties, weg te gooien. Je moet alles laten vallen wat de zogenaamde religies over de hele wereld heeft gemaakt. Hun basis is hetzelfde; ze kunnen veel theologie creëren rond de hypothese, ze kunnen met elkaar vechten over hun theologieën, maar in wezen zijn ze allemaal hetzelfde.

Hun goden kunnen verschillende gezichten hebben, maar de god is er. Hun hel en hemel kunnen verschillende klimaten hebben, maar ze zijn er. Zij blijven kibbelen over datgene wat denkbeeldig is, en zij denken dat deze kibbeling, die zij eeuwenlang hebben voortgezet, van enig belang is. In feite is

het een poging om de geest van de mens af te leiden: ruzie maken over de niet-essentiële zaken, zodat niemand de vraag opwerpt... niemand heeft de tijd om naar de essentiële zaken te vragen. Zen is pure essentie, niet vervuild, niet gecorrumpeerd door iets niet-essentieels. Je kunt niets van Zen afnemen, want het is slechts een verklaring van je eigen aard; evenmin kun je iets aan Zen toevoegen, want alles wat je toevoegt zal kunstmatig zijn.

Zen is absoluut vóór de natuur. Het is niet tegen vermaak; in feite is alleen Zen in staat tot lachen, tot vermaak, maar zijn vermaak is niet anders dan zijn verlichting. De kwaliteit van het vermaak zelf verschilt.

J. Krishnamurti, een man die negentig jaar heeft geworsteld -- zijn laatste woorden hebben een grote betekenis. Een van mijn vrienden was daar aanwezig. Krishnamurti klaagde, hij klaagde zijn hele leven. Hij klaagde dat "de mensen mij als een amusement hebben opgevat. Ze komen om naar mij te luisteren...." Er zijn mensen die al vijftig jaar onafgebroken naar hem luisteren, en nog steeds zijn het dezelfde mensen als die voor het eerst naar hem kwamen luisteren.

Natuurlijk is het vervelend en irritant dat dezelfde mensen... De meesten van hen ken ik, omdat J. Krishnamurti vroeger slechts één keer per jaar voor twee of drie weken naar Bombay kwam, en langzaam, langzaam leerden al zijn volgelingen in Bombay mij kennen. Ze waren allemaal bedroefd over dit punt: Wat moeten we doen? Hoe kunnen we Krishnamurti gelukkig maken?

De reden was dat Krishnamurti alleen maar praatte, maar nooit een hulpmiddel gaf waarin datgene waarover hij sprak een ervaring werd. Het was volledig zijn fout. Wat hij zei was absoluut juist, maar hij creëerde niet het juiste klimaat, het juiste milieu waarin het een zaadje kon worden. Natuurlijk was hij erg teleurgesteld in de mensheid, en dat er niet één persoon was die verlicht was geworden door zijn leringen. Zijn leringen bevatten al het zaad, maar hij heeft nooit de grond voorbereid.

Zen ontkent het vermaak niet zoals J. Krishnamurti het veroordeelde in zijn laatste testament aan de wereld. Hij zei: "Religie is geen vermaak." Dat is waar, maar verlichting kan groot genoeg zijn om er ook entertainment in op te nemen.

Verlichting kan multidimensionaal zijn. Het kan lachen omvatten, het kan liefde omvatten, het kan schoonheid omvatten, het kan creativiteit omvatten. Niets kan de wereld ervan weerhouden om de wereld te veranderen in een meer poëtische plaats, een mooiere tuin. Alles kan in een betere staat van genade gebracht worden.

Zen spreekt niet over grote principes, dat moet opgemerkt worden. Het creëert eenvoudigweg het apparaat en laat u de weg naar buiten vinden. Het is duidelijk dat het enorm succesvol is geweest. Geen enkele Zen meester heeft ooit geklaagd dat "mijn leerlingen niet naar mij geluisterd hebben. Ik ben een volkomen teleurgestelde mislukking geweest. De mensheid heeft me verraden." Geen enkele Zen meester heeft het er zelfs maar één keer over.

Als iets niet lukt, betekent dat alleen maar dat je hulpmiddel niet goed was. Je hebt je niet goed verdiept in de persoon en in zijn potentieel. Misschien was je hulpmiddel goed voor iemand anders, maar niet voor deze persoon.

Zen heeft alleen hulpmiddelen gemaakt, en laat jou volledig vrij om de waarheid te vinden. En het is vreemd, meer mensen zijn verlicht geworden door Zen dan door welke andere godsdienst ter wereld ook. De andere religies zijn heel groot, en Zen is een heel klein stroompje. Je ziet die kleine dingen, en een meester gebruikt ze op zo'n manier dat ze naar de maan beginnen te wijzen.

RINZAI GING EENS OP BEZOEK BIJ ÉÉN VAN UNGAN'S DISCIPELEN, ANZAN. BIJ DIE GELEGENHEID VROEG HIJ AAN ANZAN: "WAT IS DE WITTE KOE VAN DE BEDAUWDE GROND?"

Het is een van de Zen koans. Het betekent niets; het geeft je gewoon een raadsel dat niet opgelost kan worden. Nu, aan iemand vragen, "WAT IS DE WITTE KOE VAN DE DROOGTE GROND?" -- wat is dat voor een metafysische vraag? Geen enkele religie zal zo'n vraag stellen.

Ik moet denken aan een klein kind dat vaak bij Picasso op bezoek kwam, en dat dichtbij woonde, in de buurt. Hij werd goed bevriend met Picasso. Hij was pas vijf of zes jaar oud, maar hij had veel lef. Toen hij Picasso voortdurend zag schilderen, bracht hij op een dag ook een papier mee en liet dat aan Picasso zien, en zei: "Kijk eens naar mijn schilderij."

Picasso keek naar zijn schilderij en zei, "Mijn God, wat is dit?"

De jongen zei: "Het is een koe die gras eet."

Picasso zei, "Je hebt me verslagen. Waar is de koe?"

De jongen zei, "Stel geen domme vragen. De koe is naar huis gegaan. Denk je dat de koe, nadat ze gras gegeten heeft, daar zal blijven?"

Picasso zei, "Oké, maar waar is het gras?"

De jongen zei, "U bent absoluut niet intelligent. Als de koe het gras heeft opgegeten, hoe kan het er dan nog zijn?" Het was gewoon een stuk papier dat hij had meegenomen.

Picasso zei: "Ik hou van je intelligentie. Het verbaasde me echt toen je zei dat u een koe had geschilderd, en ik kon geen koe zien. Ik heb de hele wereld voor een raadsel gesteld en jij hebt mij voor een raadsel gesteld."

De Zen koans zijn puzzels zonder antwoord. ANZAN ANTWOORDDE DOOR TE ZEGGEN: "BOE! BOE!" Geen antwoord is het juiste antwoord. Men moet volkomen in stilte zijn; alleen stilte kan een Zen koan beantwoorden. Maar Anzan heeft zijn verstand gebruikt en geprobeerd een manier te vinden om aan te geven wat de witte koe is. Hij heeft de mind erbij gehaald.

RINZAI MERKTE OP: "JE BENT DOM! Denk je dat je mij kunt misleiden door zulke geluiden te maken? Kun je niet spreken? Ben je dom?" De koan heeft een antwoord nodig. Dit loeien, loeien is niet voldoende.

ANZAN ZEGT: "HOE ZIT HET MET U?" Hij dacht: "Wat kan er toepasselijker zijn dan dit antwoord?"

In feite is geen enkel antwoord ooit geschikt voor een Zen koan. Dat moet je onthouden. Zoek niet naar een antwoord, zoek alleen naar stilte. Wees gewoon volkomen stil. In je stilte zal de meester je antwoord kunnen zien.

ANZAN ZEI: "HOE ZIT HET MET U? -- als u denkt dat mijn antwoord niet juist is, en ik dom ben."

RINZAI MERKTE OP, "JIJ BEEST! Door het geluid boe, boe te maken heb je bewezen dat je nog steeds de dierlijke mind gebruikt."

In Zen is de mind een dierlijk erfenis, en tenzij je voorbij de mind gaat, ben je geen authentiek menselijk wezen. Alleen je lichaam is dat van een mens, maar je mind is een heel lang proces van vier miljoen jaar van dieren; het bevat alle dieren die je hebt doorgemaakt. Jullie zijn geen nieuwkomers, jullie zijn oud, zo oud als de tijd dat het leven op deze aarde heeft bestaan, en jullie zijn door alle fasen van dieren gegaan. Jullie bewustzijn draagt een enorm verleden met zich mee.

Dus als Rinzai zegt, "JIJ DIER!" veroordeelt hij hem niet. Hij geeft alleen aan dat hij nog steeds de dierlijke mind gebruikt. Alleen wanneer je in een staat van no-mind bent, ga je voorbij het dier. Je gaat voorbij aan je verleden, je stelt je open voor het universum; je herhaalt niet langer simpelweg je erfenis uit het verleden. Je erfenis uit het verleden is de erfenis van alle dieren.

Dat hij dit zegt is niet veroordelend; in Zen is er geen veroordeling. Mensen kunnen het verkeerd begrijpen, maar hij zegt gewoon dat je de dierlijke mind gebruikt om uit te vissen wat het antwoord zal zijn. Ik wilde dat je voorbij de menselijke mind zou gaan, voorbij de dierlijke mind, omdat de no-mind alleen het antwoord is op elke koan, op elke vraag, op elke zoektocht. Een enkel antwoord -- zonder mind. Wees zo stil dat er helemaal geen gedachte is. Dus het maakt niet uit wat de koan is, het antwoord is hetzelfde: volstrekte stilte, voorbij de dierlijke mind gaan.

OP EEN KEER VROEG RINZAI EEN NON, "WEL OF NIET KOMEN?"

DE NON SCHREEUWDE.

"GA DOOR, GA DOOR, SPREEK!" RIEP RINZAI TERWIJL HIJ ZIJN STOK TER HAND NAM. WEER SCHREEUWDE DE NON. RINZAI SLOEG HAAR.

Nu, het zal volkomen absurd lijken voor iedereen die rationeel is opgevoed. Wat gebeurt hier? Een non komt, Rinzai vraagt haar, "WELKOM OF ONZIJN?"

WEER SCHREEUWDE DE NON. Dat was niet het juiste antwoord.

Wanneer een man als Rinzai vraagt: "WELKOM OF ONWELKOM?", dan zegt hij dat als je met je mind komt, je ziek-komt; als je zonder mind komt, dan kom je goed. Alleen zonder mind is goed-gekomen.

In de wereld van Zen is de mind het enige dat weggegooid moet worden, en dan heb je het hele universum ter beschikking. Je wordt verwelkomd door het hele universum.

Enkel omwille van je mind zit je in een kooi. Je wordt niet aanvaard door het universum, je wordt niet overladen met bloemen door het universum omdat je een gevangene bent van je eigen gedachten in een kleine schedel. Je bent een gevangene, en een gevangene kan niet welkom zijn.

Rinzai zegt: "Ben je een gevangene, of moet ik je verwelkomen als een vrij persoon?" -- vrij van de mind.

DE NON SCHREEUWDE. Haar geschreeuw toont niet aan dat ze Rinzai begrepen heeft. Dit is een moeilijkheid -- dat naarmate de tijd verstrijkt alles traditioneel wordt. De schreeuw werd uitgevonden door Rinzai, maar langzaam, langzaam werd het een traditioneel antwoord: wanneer je in een moeilijkheid komt en je kunt niet antwoorden, nu heb je een traditioneel antwoord. Je kunt schreeuwen.

Maar de schreeuw is niet overal toepasbaar. Ergens misschien wel: als Rinzai iets had gevraagd wat betekenisloos was, zou een goede schreeuw het juiste antwoord zijn geweest. Maar wat hij heeft gevraagd is zo betekenisvol dat je niet met een schreeuw kunt antwoorden. Je moet antwoorden met stilte. Je moet laten zien dat je geen verstand hebt. Je moet laten zien dat je goed bent aangekomen. Ook al schreeuwde de non... "GA DOOR, GA DOOR, SPREEK!" RIEP RINZAI, ZIJN STOK OPPAKKEND. WEER SCHREEUWDE DE NON.

Ze heeft net zo geleerd als een papegaai. Je kunt alles leren als een papegaai, dat is de moeilijkheid. Je kunt een grote filosofie leren, je kunt theologie leren, je kunt woorden van grote schoonheid leren en je kunt ze herhalen zonder zelfs maar precies te weten wat ze betekenen.

Nu, in Zen werd dit een probleem. Wanneer schreeuwen of slaan met de stok wordt opgevat als een traditie, verliest het alle betekenis. DE NON SCHREEUWDE; Rinzai nam er geen notitie van.

Hij zei: "GA DOOR, GA DOOR, SPREEK! Ben je hier goed of slecht aangekomen?" Hij negeerde haar geschreeuw, hij gaf haar nog een kans.

Maar de vrouw schijnt koppig te zijn geweest, niet in staat om te leren. WEER SCHREEUWDE DE NON. Dit was te veel. Rinzai nam zijn stok, maar sloeg haar niet, omdat ze geen klap waardig was. Ze was niet eens in staat om een eenvoudige vraag te begrijpen. Ze heeft het schreeuwen alleen geleerd als een ritueel. Ze is zo arm wat bewustzijn betreft, ze verdient geen klap van een man als Rinzai.

In Zen, als de meester je slaat, betekent het dat hij zijn liefde toont, hij toont zijn acceptatie. Door je te slaan geeft hij je een teken van zijn goedkeuring. Dat is een soort certificaat. Discipelen verlangen er jaren naar om door de meester geslagen te worden. Het is een heel andere wereld die Zen geschapen heeft.

In de gewone wereld, als je iemand slaat weet je perfect wat er zal gebeuren. Maar in Zen is het totaal anders. De meester slaat alleen als er een persoon is die het verdient. De slag is een zeer geheime goedkeuring. Geen buitenstaander zal begrijpen wat er gaande is. Het is niet voor de buitenstaanders; het is alleen voor de ingewijden, de zeer weinigen die het kunnen begrijpen.

Rinzai riep: "GA DOOR, GA DOOR, SPREEK!" Maar ze lijkt erg koppig te zijn geweest. Dit was het moment dat Rinzai haar had moeten slaan, maar hij riep alleen maar en nam zijn stok ter hand... WEER SCHREEUWDE DE NON. Nu was dit te veel. Rinzai sloeg haar -- en deze klap was niet uit goedkeuring, deze klap was tegen haar koppigheid.

Dus moet je onthouden dat in Zen alles flexibel is. Het heeft geen bepaalde, vaste betekenis. In een andere situatie kan het iets anders betekenen. Hij tolereerde haar geschreeuw, maar uiteindelijk moest hij haar slaan.

RINZAI SLOEG HAAR. Het is geen goedkeurende klap, het is een klap om haar koppigheid te breken en haar bij zinnen te brengen. "Alleen schreeuwen zal niet helpen. Ik vraag je, `Spreek! Ik stel je een directe vraag: Ben je welgekomen? Denk je dat je het verdient om verwelkomd te worden? Laat het dan zien. Uw geschreeuw toont het niet."

Drie keer gaf hij haar de kans, en de stok na drie keer is niet van goedkeuring. Hij sloeg haar alleen maar om haar bij zinnen te brengen. Misschien kan een stok zelfs in zulke omstandigheden haar even tot bezinning brengen. Het is duidelijk dat het dat gaat doen.

Ze dacht dat ze het juiste deed. Het geschreeuw is door Rinzai zelf uitgevonden. Hij introduceerde het schreeuwen in Zen. Rinzai is de grondlegger van het schreeuwen, dus moet ze gedacht hebben dat ze het juiste deed. Maar ze begreep niet dat schreeuwen goed kan zijn in een bepaalde situatie, verkeerd in een andere situatie. Hier heeft hij haar geen koan voorgelegd. Zijn vraag is heel eenvoudig.

Hij vraagt, "Ben je goed, kom je hier? Verdien je het, denk je dat je het verdient?" -- Want je verspilt de tijd van een man als Rinzai niet. Eerst moet je zijn gezelschap verdienen, en de enige manier om het gezelschap van een Boeddha te verdienen is stilte, volstreekte stilte. Gewoon zijn. Als de non gewoon de voeten van Rinzai had aangeraakt en was gaan zitten, zou dat het juiste antwoord zijn geweest. Maar ze miste.

Hulpmiddelen zijn niet noodzakelijk altijd succesvol. In het leven bestaat er niet zoiets als een hulpmiddel dat altijd succesvol is, omdat verschillende personen een verschillende context geven. Hetzelfde hulpmiddel kan voor de ene persoon nuttig zijn, en bij de andere volledig falen.

BIJ EEN ANDERE GELEGENHEID VROEG RINZAI AAN LO'PU: "TOT NU TOE WAS HET DE GEWOONTE DAT SOMMIGE MANNEN DE STOK GEBRUIKTEN EN ANDEREN OM TE SCHREEUWEN.

Er zijn meesters geweest die gewoonlijk altijd de stok gebruikten, en Rinzai heeft het schreeuwen ingevoerd; zijn discipelen die verlicht zijn geworden hebben het schreeuwen in plaats van het slaan gebruikt. Het doel is hetzelfde. Een schreeuw is ook een slag, maar heel subtiel. Misschien gaat het dieper dan een stok. De stok raakt alleen je huid, gaat misschien tot aan je botten; maar een schreeuw kan doordringen tot in je wezen, omdat het een onzichtbare kracht is. Een stok is een materieel, gewoon ding; het kan het lichaam raken maar het kan het bewustzijn niet raken. Dus vraagt hij Lo'pu, "TOT NU TOE WAS HET DE GEWOONTE DAT SOMMIGE MANNEN DE STOK GEBRUIKTEN EN ANDEREN OM TE SCHREEUWEN. WAT KOMT DICHTER BIJ HET HART VAN DE ONTVANGER?"

"GEEN VAN BEIDE," ANTWOORDDE LO'PU.

"WAT KOMT DAN DICHTERBIJ?" vroeg Rinzai opnieuw.

LO'PU SCHREEUWT. In zijn schreeuw zegt hij dat schreeuwen dichtbij komt.

DE MEESTER SLOEG HEM. Deze klap is van goedkeuring, van grote vreugde, want schreeuwen was de uitvinding van Rinzai zelf, en zeker gaat schreeuwen dieper. Dus deze klap is van grote goedkeuring: Lo'pu, je hebt gelijk.

Zen heeft een zeer flexibele methodologie. Het geeft geen geboden die generaties lang moeten worden opgevolgd; het geeft geen algemene principes die in elke situatie op elke persoon van toepassing zijn. Het is intiemer en persoonlijker.

Rinzai gebruikte schreeuwen, maar na hem gingen alleen zijn discipelen die verlicht werden ermee door. Uiteindelijk verdween het. De stok gaat nog steeds door, omdat de stok meer zichtbaar is, meer materieel, en we zijn altijd geneigd het materiële gemakkelijker te begrijpen dan het immateriële. Een schreeuw is een immaterieel iets.

Rinzai heeft een geweldig hulpmiddel gegeven, maar het is aan zeer intelligente mensen om het verschil te weten wanneer de schreeuw van goedkeuring of van afkeuring is. Hij gebruikte ook de stok. Nu heeft Lo'pu geschreeuwd, dus hem een schreeuw geven zal niet juist zijn. De meester heeft hem geslagen. Hij heeft een duidelijker goedkeuring nodig dat hij gelijk heeft.

Zen is nooit de religie van de meerderheid geworden en dat zal het ook nooit worden. Het zal altijd voor de uitverkorenen blijven, voor de zeldzamen, alleen maar omdat het je niet troost door opium te geven, en het je geen beloften en hoop geeft voor het toekomstige leven. Het dringt erop aan in het heden te blijven. Beweeg niet achterwaarts of voorwaarts, want het huidige moment is het enige moment waarin je ooit bent geweest en ooit zult zijn. Wanneer het ook is, het is het huidige moment.

Dus het verleden is zinloos; het heeft geen zin om de geschriften uit het verleden te bestuderen. De toekomst is irrelevant; het is niet nodig je druk te maken over het paradijs en de hemel. Er zijn zulke grote verhandelingen geschreven in zulke detail....

Ik ging een tempel binnen en daar hadden ze een kaart van hun projectie: de aarde is in het midden en dan onder de aarde is de hel en boven de aarde is de hemel -- en het toonde precies waar in de hemel God woont. Ik vroeg de priester die mij de kaart liet zien - en het was een oude kaart - "Weet u waar Timboektoe ligt?"

Hij zei, "Timboektoe? Nooit van gehoord."

Ik zei: "Weet je niet waar Timboektoe ligt? Ken je Constantinopel?"

Hij zei: "Je verzint die namen maar."

Ik zei: "Ik verzint die namen niet. Je kent zelfs deze aarde niet, en je denkt dat je de hemel kent en je kent de hel? Op grond waarvan ken je die dingen?"

Hij zei: "Ik weet het niet. Dit is een oude kaart. Het is een oude tempel."

Ik vroeg hem: "Weet iemand anders in je hele stad, in je hele gemeenschap het?"

Hij zei: "Ik denk het niet, want ik ben de priester, en als ik het niet weet, weet niemand het. Maar wij geloven..."

En dat is waar Zen afwijkt van alle religies. Zodra je zegt, "Wij," verdien je geen Zen mededogen meer. Je snijdt jezelf af van de Zen wolken die kunnen regenen en je potentieel tot bloei kunnen brengen. Zeg nooit: "Ik geloof." Dat is een van de grootste leugens die de mens heeft uitgevonden. Als je het weet, zeg dan: "Ik weet het." Als je het niet weet, zeg dan: "Ik weet het niet." Geloof heeft geen enkele plaats in het bestaan. Wat bedoel je als je zegt: "Ik geloof"? Je zegt: "Hoewel ik het niet weet, denk ik dat het zo moet zijn."

Maar probeer het eens in het gewone leven en dan zult u het begrijpen. Omdat je het gebruikt voor hypothetische dingen, neemt niemand er notitie van. Zeg tegen een vrouw: "Ik geloof dat ik van je hou," en ze zal je een flinke klap geven. Geloven? -- Of je houdt van haar of je houdt niet van haar, maar wat kan het betekenen, "Ik geloof..." of misschien, "Ik geloof dat ik van je hou"? Je kunt geen enkele vrouw bedriegen. Een vrouw is zo aards.

Nu lacht zelfs Sardar Gurudayal Singh. Hij probeert vrouwen te bedriegen, maar slaagt er niet veel in. Kijk maar naar zijn tulband -- regenboog-kleurig! Maar af en toe slaagt hij. Er zijn een paar gekjes in de buurt waar geen sanniyasin bij wil zijn. Mensen geven hen het adres van Sardar Gurudayal Singh -- en met gekjes lukt het hem helemaal.

Een paar dagen geleden kwam er een brief van een gekje waarin stond dat ze verlicht was geworden. Ik zei, "Het is goed! Ga maar naar Sardar Gurudayal Singh. Dat is de juiste plaats, en hij is de juiste persoon om je de erkenning te geven. Of je zult hem verlicht maken of hij zal je onverlicht maken. Er zal zeker iets gebeuren. Je gaat gewoon" -- en ik hoorde dat Sardar haar onverlicht heeft gemaakt. Ze is erg verdrietig dat ze naar zo'n man gestuurd is die niets serieus neemt. Hij lacht om haar verlichting, en zijn gelach heeft een twijfel in haar gewekt, "Wie weet of ik verlicht ben of niet? Als Sardar Gurudayal Singh lacht..."

Er zijn altijd gekjes in de buurt. Ze worden verlicht, ze worden onverlicht -- ups en downs. Op een dag zijn ze verlicht... En je zult altijd zulke gekjes vinden om Sardar Gurudayal Singh heen. Dus je hoeft me niet te informeren. Wanneer je verlicht wordt, ga gewoon naar Sardar Gurudayal Singh!

Ikkyu schreef:

IK VERLOOR BIJNA MIJN VERSTAND

TUSSEN STUDEREN EN ZWARE TRAINING.

MAAR HET MEEST WAARDEVOLLE IN HET LEVEN...

...ZIJN DE LIEDEREN VAN DE VISSERS.

LANGS DE HSIAO RIVIER..,

IS ER ZONSONDERGANG EN REGEN,

WOLKEN EN MAAN,

UITMUNTENDHEID VOORBIJ WOORDEN
NACHT NA NACHT ZINGEND.

Ikkyu is een van de meest geliefde haiku-dichters, en je kunt voelen waarom hij zo geliefd is. Hij is geen dromer, hij is heel erg aards.

IK VERLOOR BIJNA MIJN VERSTAND TUSSEN HET STUDEREN EN DE ZWARE TRAINING.
MAAR HET MEEST WAARDEVOLLE IN HET LEVEN ZIJN DE LIEDEREN VAN DE VISSERS.

Toen hij de vissers hoorde zingen bij de Hsiao rivier... Hij zegt dat de vissersliederen langs de Hsiao rivier het meest waardevolle zijn -- waardevoller dan de heilige geschriften, omdat de vissersliederen zo spontaan zijn, zo authentiek.

ER IS ZONSONDERGANG EN REGEN, WOLKEN EN MAAN,
UITMUNTENDHEID VOORBIJ WOORDEN DIE NACHT NA NACHT ZINGEN.

Haiku's moeten gevisualiseerd worden. Stel je de grote rivier Hsiao voor en de stille nacht en de vissers die zingen, nacht na nacht... en na elk lied wordt de stilte dieper. Deze gedichten zijn geen gedichten in de gewone zin, ze zijn beeldend, verbeeldend. Ze hebben kleur, ze hebben vorm, ze zijn bijna tastbaar. Je kunt het gezang van de vissers horen, je kunt de golven van de Hsiao-rivier horen. Nacht na nacht... en de maan en de wolken en de regen en de zonsopgang en de zonsondergang... het zijn allemaal schilderijen in plaats van poëzie. Dat is het verschil tussen gewone poëzie en haiku. Gewone poëzie is een compositie van woorden. Haiku is een heel vreemd fenomeen: het is een schilderij in woorden -- niet in kleuren, maar in woorden. Het is iets heel levendigs.

Vraag 1

Maneesha heeft gevraagd:

ONZE GELIEFDE MEESTER,
IS HET NUTTIG VOOR DIEGENEN VAN ONS DIE BIJ U ZIJN OM TE PROBEREN TE BEGRIJPEN WAT ER
GEBEURT IN ONZE MEDITATIE EN GROEI, EN OM IN STAAT TE ZIJN HET TE VERWOORDEN?
OF HOEVEN WE ALLEEN MAAR TOE TE KIJKEN?

Maneesha, je hoeft alleen maar te kijken. Zodra je begint te denken, "Wat gebeurt er?" mind zal terugkomen. Als je begint te analyseren, zal de mind terugkomen. Wat je ook doet, behalve kijken, de mind zal terugkomen. Dat is de enige vijand die je moet vermijden, en kijken is de enige schuilplaats waar de mind niet kan binnendringen.

Je vraag is belangrijk. Men is geneigd te denken, "Wat gebeurt er?" en het te analyseren. Maar men is zich niet bewust van het feit dat in deze inspanning van het analyseren, het vinden van verklaringen, de mind via de achterdeur terug is gekomen. Door te kijken, proberen we los te komen van de mind. Alle andere activiteiten behoren tot de mind.

Dus je hoeft alleen maar te kijken, je hoeft alleen maar zo diep in het kijken te gaan als je kunt. Ga dieper en dieper in die mate dat de geest mijlenver teruggetrokken is, en er enkel een zuivere getuige is. Dat is je zuivere goud, dat is je Boeddha.

Nu is het Sardar Gurudayal Singh's tijd.

Mungo, een grote zwarte heer, loopt uit de jungle en in een Afrikaans stadje op zoek naar werk. Hij hoort van een baan in de plaatselijke fabriek, en gaat mee voor een gesprek.

"Je kunt de baan krijgen," zegt de blanke baas, "maar je moet één ding begrijpen: ik wil niet dat je hier vrienden of familieleden mee naartoe neemt. Ik weet hoe jullie jungle-mensen zijn. Deze baan is alleen voor jou. Begrijp je?"

"Ja, ik begrijp het, baas!" zegt Mungo. "Geen vrienden. Geen relaties. Alleen ik, mezelf, alleen!"
De volgende ochtend, als hij aankomt om te gaan werken, loopt Mungo door de fabriekspoort gevolgd door een kleine zwarte pygmeë.

"Hé!" roept de baas, "Ik dacht dat ik je gezegd had, geen familie en geen vrienden!"
"Maar baas," stamelt Mungo, "hij is niet mijn vriend of familielid - hij is mijn lunch!"

In een klein dorpje in Zuid-Italië, trouwen Giovanni en Maria. Maar Giovanni woont in een klein huisje met zijn hele familie, dus het jonge paar moet hun huwelijksnacht doorbrengen in dezelfde kamer als de rest.

Midden in de nacht beginnen Giovanni en Maria de liefde te bedrijven, maar plots roept Maria: "Ah! Giovanni, het doet te veel pijn!"

"Echt?" zegt Giovanni. "Oké, ik zal naar de kast gaan en een beetje olijfolie op mijn noedel doen." Hij staat op, stapt over zijn vader, zijn moeder, zijn zus, zijn opa en oma heen en komt eindelijk bij de kast. Hij doet een beetje olie op zijn leuter en gaat dan terug naar Maria.

Maar na een paar minuten roept Maria weer: "Giovanni, vergeet niet dat ik nog maagd ben! Het doet--te veel pijn."

"Oké," zegt Giovanni, "ik zal wat meer olijfolie op mijn noedels doen." Dus klimt hij over zijn vader, moeder, zus, grootmoeder en grootvader en doet nog wat olie op zijn leuter. Dan gaat hij terug naar Maria.

Maar hetzelfde gebeurt weer. Deze keer is Giovanni over iedereen heen geklommen en heeft hij de kast bereikt, als zijn grootvader plotseling rechtop in bed zit en roept: "Hé, Maria! Rustig aan met de olie! Wat gebruiken we morgen als dressing voor de salade -- Giovanni's lul?"

Paus de Pool is op weg op zijn katholieke pelgrimstocht naar Amerika, wanneer hij verdwaalt op de internationale luchthaven van Rome. Hij dwaalt door de gangen, duwt zijn bagagekarretje, en komt op een of andere manier op een vlucht naar Londen.

Aangekomen op de luchthaven van Londen in zijn lange toga en raketvormige hoed, loopt de Poolse paus naar de immigratiebalie, waar hem wordt gevraagd een formulier in te vullen. De paus kopieert alle gegevens uit zijn Poolse paspoort en overhandigt het formulier aan de ambtenaar.

"Er is een gedeelte dat moet worden ingevuld," zegt de ambtenaar, terwijl hij de vreemde kleding van de Pool bekijkt en wijst op de paragraaf met de tekst 'sex' (geslacht).

"Oh, ja!" zegt Paus de Pool. "Dat moet luiden: twee keer per dag."

"Echt waar?" zegt de ambtenaar. "Maar dat wil ik niet weten, wat ik wil weten is: man of vrouw?"

"O, ik zie wat je bedoelt," antwoordt de Poolse paus, met een knipoog. "Ik hou van allebei!"